

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen uudistus – keskeisiä käsitteitä, aikatauluja ja keskeisiä toimijoita

Neuvotteleva virkamies Salme Kallinen,
STM/Ohjausosasto

Sote-uudistus

Tavoitteet

- **Turvata** yhdenvertaiset ja laadukkaat sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelut kaikkialla Suomessa
- **Turvata** ammattitaitoisen työvoiman saanti
- **Parantaa** turvallisuutta ja peruspalveluiden saatavuutta ja saavutettavuutta
- **Kaventaa** hyvinvointi- ja terveyseroja
- **Hillitä** kustannusten kasvua

Sote-uudistus

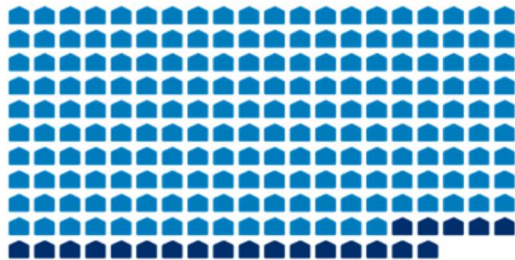
Uusi hyvinvointialuerakenne 1.1.2023

Rakenne nyt

195

22

195 sosiaali- ja terveydenhuollon
organisaatiota
+ 22 pelastuslaitosta

Uusi rakenne

22+1

22 sosiaali- ja terveydenhuollon
sekä pelastustoimen järjestäjää
+ HUS

Sote-uudistus

Soten työnjako 1.1.2023

Valtio

- rahoitus
- ohjaus

22+1

sosiaali- ja
terveydenhuollon
sekä pelastustoimen
järjestäjää + HUS

5

yhteistyöaluetta
työnjako erityistason
palveluissa

Julkiset palvelut vahvassa roolissa

Yksityiset ja kolmas sektori täydentävät

Sote-uudistus

Peruslähtökohdat

- Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävien järjestämisvastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille
- Sairaanhoidopiirit ja erityishuoltopiirit puretaan
- Opiskeluhuollon kuraattori- ja psykologipalvelut siirtyvät hyvinvointialueiden järjestämisvastuulle

Ostopalvelut ja vuokratyövoiman käyttö

- Monituottajuus on edelleen mahdollista lainsäädännön reunaehdot huomioiden.
- Palveluja voidaan hankkia yksityiseltä palveluntuottajalta, jos se on tarpeen tehtävien tarkoituksenmukaiseksi hoitamiseksi.
 - Hankittavien palvelujen on oltava sisällöltään, laajuudeltaan ja määrälliseltä osuudeltaan sellaisia, että hyvinvointialue pystyy huolehtimaan kaikissa tilanteissa järjestämisvastuunsa asianmukaisesta toteuttamisesta
 - Yksityisiltä palveluntuottajilta voidaan hankkia kaikkia palveluja, joiden hankkimista ei ole erikseen laissa kielletty
 - Voi hankkia kokonaisuudessaan lääketieteelliset tai hammaslääketieteelliset tukipalvelut sekä niihin liittyvän erityisosaamisen.
- Palveluseteliä voidaan käyttää.
- Hyvinvointialueen palveluissa voidaan käyttää yksityiseltä palveluntuottajalta hankittua työvoimaa tai vuokratyövoimaa.

Kunnista siirretään hyvinvointialueille koko maan tasolla yhtä paljon kustannuksia ja tuloja

**Siirtyvät sote-palvelujen ja pelastustoimen
kustannukset 20,63 mrd. euroa**

**Siirrettävät valtionosuudet
7,16 mrd. euroa**

- Soten osuus laskennallisista kustannuksista ja lisäosista, yht. 5,34 mrd. euroa
- Lisäksi 70 % veromenetysten korvauksista, yht. 1,84 mrd. euroa

**Siirrettävät verotulot
13,5 mrd. euroa**

- Yhteisöverosta siirretään n. 0,67 mrd. euroa
- Kunnallisveron tuottoa alennetaan 12,8 mrd. euroa; kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja alennetaan 12,39 %-yksiköllä

PERIAATE:

Kuntien väliset kunnallisveroprosenttien vaihteluvälit ja kuntalaisten veroasteet pysyvät ennallaan 12,39 %-yksikön (arvio) siirron jälkeen.

Arvio vuoden 2022 tasossa. Laskelmat tarkentuvat myöhemmin.

Sote-uudistus

Hyvinvointialue ja aluevaltuusto

- Hyvinvointialueet ovat julkisoikeudellisia yhteisöjä, joilla on alueellaan itsehallinto.
- Aluevaltuusto on hyvinvointialueen korkein päättävä elin.
- Aluevaltuutetut päättävät muun muassa hyvinvointialueen ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelustrategiasta, pelastustoimen palvelutasosta, hyvinvointialueen taloudesta ja jäsenten valitsemisesta toimielimiin.
- Ensimmäiset aluevaalit 23.1.2021 (ei koske helsinkiläisiä). Jatkossa kuntavaalien yhteydessä. Ensimmäisen aluevaltuustojen toimikausi alkaa 1.3.2022 ja päättyy 31.5.2025. Jatkossa aluevaltuuston toimikausi on neljä vuotta.

Henkilöstön siirtyminen hyvinvointialueelle

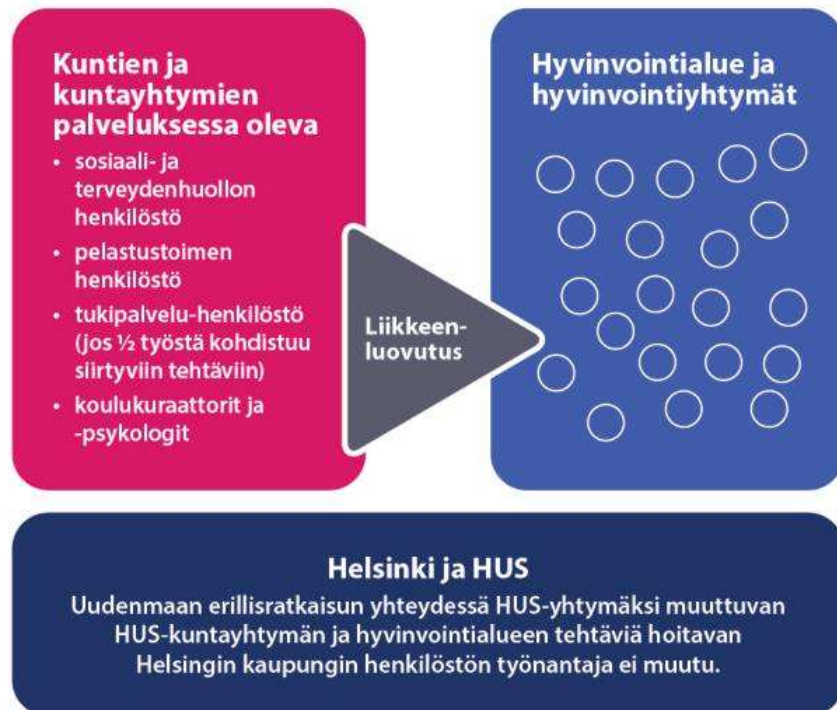

Sote-uudistus

Hyvinvoiva henkilöstö on yksi hyvinvointialueen menestystekijöistä

Henkilöstön asema uudistuksessa

	Hyvinvointialueille siirtyvä henkilöstö	Kuntiin jäävä henkilöstö
Henkilöstömäärä	215 997	209 363
Kokoaikaisia	181 968 (84,2 %)	183 450 (87,6 %)
Osa-aikaisia	33 181 (15,4 %)	25 542 (12,2 %)
Sivutoimisia	848 (0,4 %)	371 (0,2 %)
Henkilöstöstä naisia	84 %	76 %
Vakinaisia	77 %	77 %
Keski-ikä	44,8	46,5

Sote-uudistus

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Valtioneuvoston muutostuki hyvinvointialueille

Sote-uudistus

Hyvinvointialueiden toiminnan käynnistyminen

Toimeenpano on käynnistynyt

- Päävastuu uudistuksen toimeenpanosta on alueilla.
- Valtioneuvosto tukee alueita uudistuksen toimeenpanossa:
 - Tiekartta
 - Tilannekuva
 - Valmisteluverkostot
 - Valtionavustukset
 - Soteuudistus.fi

Valmistelutyön tavoitteena on varmistaa, että hyvinvointialueiden kaikki keskeiset toiminnot ja palvelut toimivat asiakkaiden ja henkilöstön kannalta häiriöttä uudistuksen tullessa voimaan 1.1.2023

Sote-uudistus

Hyvinvointialueiden toimeenpanon tueksi on laadittu tiekartta vuosille 2021-2023

- Alueellisen toimeenpanon tiekarttaan on koottu toimeenpanon kannalta keskeiset tehtävät alueiden näkökulmasta.
- Tiekartat on rakennettu viiden valmisteluryhmän mukaisesti:
 - Hallinto, talous ja tukipalvelut
 - Johtaminen ja osaaminen
 - Palveluiden järjestäminen
 - Yhdyspinnat
 - ICT

Alueellisen toimeenpanon tilannekuva

- Toimeenpanon tilannekuva kertoo seurattavien tehtävien etenemistä hyvinvointialueilla tiekartan mukaisesti - Edetäänkö aikataulun ja suunnitelmien mukaan?
- Ovatko tehtävät valmistumassa aikataulussa tai valmiita tai aloittamatta?
- Alueiden kanssa käydään tilannekeskustelun joka kuukausi.

Tilannekuva tuo viestiä alueiden pulmista

- Tilannekuva ja tilannekuvakeskusteluista saadaan tietoa, missä alueilla on pulmakohtia, missä asioissa tarvitaan apua.
- Asiantuntijat auttavat suoraan alueen valmistelijoita
- Verkostoissa/valmisteluryhmissä käydään niitä asioita yhdessä läpi, joissa pulmia.
- Verkostot ovat vertaistuen paikkoja.

Alueellisen toimeenpanon tiekartan mukainen eteneminen 10/21

	Hallinto, talous ja tukipalvelut	Johtaminen ja osaaminen	Palveluiden järjestäminen	Yhdyspinnat	ICT
Tehtävien lkm yht.	69	30	17	20	55
Etelä-Karjala	57 %	97 %	88 %	100 %	65 %
Etelä-Pohjanmaa	94 %	90 %	65 %	100 %	95 %
Etelä-Savo	61 %	73 %	88 %	55 %	56 %
Helsinki	43 %	53 %	43 %	100 %	71 %
HUS					
Itä-Uusimaa	Tilannekuvaseurantaa tarkennetaan 58 %	63 %	59 %	75 %	31 %
Kainuu	51 %	53 %	35 %	75 %	76 %
Kanta-Häme	42 %	30 %	53 %	10 %	25 %
Keski-Pohjanmaa	100 %	100 %	100 %	100 %	91 %
Keski-Suomi	81 %	90 %	82 %	100 %	100 %
Keski-Uusimaa	94 %	83 %	100 %	100 %	78 %
Kymenlaakso	93 %	93 %	71 %	90 %	100 %
Lappi	67 %	83 %	47 %	90 %	73 %
Länsi-Uusimaa	49 %	63 %	41 %	40 %	25 %
Pirkanmaa	87 %	97 %	82 %	65 %	91 %
Pohjanmaa	100 %	97 %	76 %	70 %	69 %
Pohjois-Karjala	83 %	90 %	59 %	65 %	62 %
Pohjois-Pohjanmaa	54 %	70 %	76 %	100 %	53 %
Pohjois-Savo	78 %	60 %	65 %	45 %	84 %
Päijät-Häme	61 %	63 %	71 %	70 %	20 %
Satakunta	68 %	80 %	47 %	60 %	11 %
Vantaa-Kerava	54 %	63 %	53 %	40 %	25 %
Varsinais-Suomi	49 %	73 %	29 %	20 %	15 %

Alle 25% tehtävistä käynnissä / valmiita

25-49% tehtävistä käynnissä / valmiita

50-75% tehtävistä käynnissä / valmiita

Yli 75% tehtävistä käynnissä / valmiita

-uudistus

Alueellisen toimeenpanon valmiusaste suhteessa 1.1.2023 (10/21)

	Hallinto, talous ja tukipalvelut		Johtaminen ja osaaminen		Palveluiden järjestäminen		Yhdyspinnat		ICT	
	Käynnissä	Valmis	Käynnissä	Valmis	Käynnissä	Valmis	Käynnissä	Valmis	Käynnissä	Valmis
Etelä-Karjala	36 %	7 %	97 %	0 %	72 %	19 %	53 %	47 %	56 %	13 %
Etelä-Pohjanmaa	78 %	16 %	72 %	8 %	78 %	0 %	96 %	2 %	88 %	5 %
Etelä-Savo	35 %	17 %	59 %	0 %	90 %	0 %	35 %	2 %	37 %	5 %
Helsinki	27 %	15 %	46 %	3 %	25 %	0 %	90 %	8 %	70 %	0 %
HUS	Tilannekuvaseurantaa tarkennetaan									
Itä-Uusimaa	36 %	10 %	49 %	3 %	61 %	8 %	29 %	0 %	17 %	5 %
Kainuu	39 %	8 %	54 %	0 %	50 %	3 %	57 %	16 %	59 %	17 %
Kanta-Häme	23 %	12 %	26 %	0 %	39 %	0 %	8 %	2 %	14 %	5 %
Keski-Pohjanmaa	85 %	15 %	87 %	13 %	47 %	53 %	61 %	39 %	83 %	3 %
Keski-Suomi	55 %	11 %	79 %	5 %	86 %	0 %	88 %	2 %	95 %	2 %
Keski-Uusimaa	91 %	3 %	72 %	0 %	72 %	28 %	41 %	57 %	62 %	22 %
Kymenlaakso	86 %	9 %	74 %	5 %	64 %	0 %	73 %	0 %	71 %	28 %
Lappi	49 %	10 %	74 %	0 %	50 %	6 %	59 %	2 %	66 %	2 %
Länsi-Uusimaa	30 %	10 %	54 %	0 %	31 %	3 %	33 %	0 %	15 %	1 %
Pirkanmaa	63 %	19 %	90 %	3 %	72 %	6 %	73 %	6 %	77 %	3 %
Pohjanmaa	80 %	20 %	79 %	10 %	68 %	13 %	51 %	10 %	62 %	3 %
Pohjois-Karjala	50 %	18 %	79 %	0 %	28 %	0 %	39 %	2 %	41 %	12 %
Pohjois-Pohjanmaa	32 %	13 %	54 %	8 %	56 %	0 %	96 %	4 %	43 %	5 %
Pohjois-Savo	59 %	13 %	46 %	0 %	42 %	0 %	43 %	2 %	77 %	5 %
Päijät-Häme	37 %	14 %	54 %	0 %	67 %	0 %	65 %	0 %	13 %	1 %
Satakunta	46 %	10 %	64 %	0 %	56 %	0 %	35 %	0 %	8 %	1 %
Vantaa-Kerava	34 %	9 %	64 %	0 %	50 %	0 %	51 %	0 %	19 %	1 %
Varsinais-Suomi	28 %	11 %	62 %	0 %	36 %	0 %	22 %	0 %	10 %	0 %

Alle 25% tehtävistä käynnissä / valmiita

25-49% tehtävistä käynnissä / valmiita

50-75% tehtävistä käynnissä / valmiita

Yli 75% tehtävistä käynnissä / valmiita

us

Nostoja alueiden valmistelun tilanteesta

- a) Valmistelu etenee pääosin suunnitellusti
- b) Valmistelu käynnistynyt muutamilla alueilla hitaasti
- c) Alueilla haasteita hankinnoissa ja tukipalveluiden järjestämisessä
- d) Hallintosääntöä ja johtamisjärjestelmää koskevat valmistelut käynnissä
- e) Rekrytoinnit erit. ICT-muutosvalmisteluun riskinä aikataulun kannalta
- f) Kuntien virka-apu ja osallistuminen vaihtelevaa ja alueilla on kuntien osaoptimointia
- g) Sopimus ja omaisuussiirrot osoittautuneet arvioitua työläämmiksi
- h) Aluevaaleihin liittyvät keskustelut alueilla aktivoituneet

Valtionavustukset

- Hallitus on esittänyt hyvinvointialueille osoitettavaksi valmistelutyöhön yhteensä noin 262 miljoonaa euroa vuosina 2021–2022.
- Hyvinvointialueiden mahdollista lisärahoitustarvetta arvioidaan täytäntöönpanon edetessä, ja siihen varaudutaan lisätalousarvioesityksissä vuonna 2022.
- Tulevaisuuden sote-keskus –ohjelman mukaiset valtionavustukset palvelujen kehittämishankkeisiin
 - 70 miljoonaa vuonna 2020
 - 140 miljoonaa vuonna 2021

Sanasto on valmistunut (44 käsitettä)

Uusi sanasto määrittelee sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet

Sosiaali- ja terveysministeriö 3.11.2021 10.37

UUTINEN

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistamisen keskeiset käsitteet -sanasto on valmistunut. Erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon parissa työskenteleville tarkoitettu sanasto ohjaa käyttämään alan keskeisiä käsitteitä ja termejä yhdenmukaisesti. Sanasto kokoaa yhteen uusia ja jo aiemmin käyttöön otettuja käsitteitä, joista osa on muuttunut tai muuttumassa esimerkiksi teknologian kehityksen mahdollistamien

uudenlaisten palvelukanavien myötä.

Sanastoon on koottu termitietueina ja käsitekaavioina tiedot 44 käsitteestä. Sanastossa selvitetään käsitteiden sisällöt määritelmien ja niitä täydentävien huomautusten avulla sekä annetaan suomenkieliset termisuositukset sekä ruotsin, englannin- ja venäjänkieliset vastineet. Käsitekuvaukset on käännetty ruotsiksi ja englanniksi. Käsitteiden välisiä suhteita havainnollistetaan käsitekaavioilla.

Sote-uudistus

Kiitos!

soteuudistus.fi

#sote #soteuudistus #aluekierros

#hyvinvointialueet

Sote-uudistus